

IMPLIKATUR DALAM SAJAK-SAJAK MELAYU

SALWANI BT. ABU BAKAR

FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR

MEI 2009

PENGHARGAAN

Sekalung penghargaan ditujukan khas untuk Puan Thilagavati selaku penyelia bagi penulisan disertasi ini di atas segala pandangan, tunjuk ajar dan teguran serta kesudian beliau meluangkan masa untuk membaca, menyemak dan memberikan cadangan dalam penyediaan penulisan disertasi ini. Penghargaan juga diberikan kepada ayahanda Abu Bakar dan bonda Haizan yang telah banyak berkorban dan menitipkan doa buat anakanda serta tidak jemu-jemu memberi semangat, teguran dan juga kritikan demi memastikan kejayaan anakanda dalam menyiapkan disertasi ini. Jutaan terima kasih juga kepada kekanda-kekanda ku yang senantiasa memberi cabaran kepada adinda dan cabaran inilah yang memberi keyakinan yang tinggi kepada adinda dalam menyempurnakan disertasi ini. Buat terakhir sekali kepada insan yang teristimewa dalam hidupku, Ahmad Faridz yang juga banyak berkorban masa dan tenaga demi membantuku menyempurnakan disertasi ini. Hanya Allah sahaja yang dapat membalas segala kebaikanmu. Amin.

ISI KANDUNGAN

Muka Surat

Halaman Judul	i
Pengakuan	ii
Abstrak	iii
Penghargaan	v
Kandungan	vi
BAB 1 : PENDAHULUAN	1
1.0 Pengenalan	1
1.1 Bahasa: Definisi Dan Konsep	1
1.1.1 Definisi Puisi	4
1.1.2 Jenis-Jenis Puisi	6
1.1.3 Sajak: Definisi dan Konsep	6
1.2 Pernyataan Masalah	8
1.3 Objektif Kajian	9
1.4 Kepentingan Kajian	9
1.5 Metodologi	10
1.6 Skop Kajian	11

BAB 2 : KAJIAN TERDAHULU DAN KERANGKA TEORI

2.0 Pendahuluan	12
2.1 Pragmatik Dan Bidang Pengkajiannya	12
2.2 Implikatur: Definisi Dan Konsep	15
2.2.1 Implikatur Konvensional	21
2.2.2 Implikatur Perbualan	22
2.3 Sorotan Kajian Terdahulu	24
2.3.1 Implikatur Ayat Penyata	26
2.3.2 Implikatur Ayat Interogatif	26
2.3.3 Implikatur Ayat Figuratif	27
2.4 Strategi Penggunaan Implikatur Dalam Pantun Melayu Sarawak	29
2.4.1 Strategi Menyatakan Kerisauan	29
2.4.2 Strategi Untuk Mencabar Seseorang Atau Menyahut Cabaran	29
2.4.3 Strategi Untuk Menyindir Seseorang	30
2.4.4 Strategi Untuk Menyatakan Kesanggupan Untuk Berkorban	31
2.4.5 Strategi Untuk Menyatakan Kesungguhan Dan Keyakinan	32
2.4.6 Strategi Untuk Memberi nasihat	33
2.4.7 Strategi Untuk Menyatakan Kekesalan	33
2.4.8 Strategi Untuk Menyatakan Ketidakpuasan	34
2.4.9 Strategi Untuk Menyatakan Kesediaan dan Meminta Persetujuan	35
2.4.10 Strategi Untuk Memberi Pesanan Kepada Seseorang	36
2.5 Jenis-Jenis Implikatur dalam Iklan	38
2.5.1 Implikatur Ayat Penyata	39

2.5.2 Implikatur Ayat Interogatif	39
2.5.3 Implikatur Ayat Figuratif	40
2.5.4 Implikatur Golongan Kata	40
2.5.5 Implikatur Kata Pengulangan	41
2.6 Kritikan Terhadap Teori Grice	41
2.7 Teori Pilihan : Teori Semantik Sistem Penuh	45
2.8 Teori Pilihan : Teori Relevan	51
2.8.1 Konteks	57
2.8.2 Kesan Konteks	61
2.8.2.1 Penggabungan	62
2.8.2.2 Penguatan	63
2.8.2.3 Pengguguran	64
2.8.3 Kos Memproses (Usaha Memproses)	65
2.9 Implikatur Dari Sudut Pandangan Teori Relevan	67
2.9.1 Metafora	74
2.9.2 Hiperbola	74
2.9.3 Ironi	75
2.9.4 Bahasa Kiasan	76
2.10 Kesimpulan	77

BAB 3 : METODOLOGI

3.0 Pendahuluan	78
3.1 Pengumpulan Data	78
3.2 Kaedah Menganalisis Data	80

BAB 4 : ANALISIS KAJIAN

4.0 Pendahuluan	82
4.1 Objektif 1	83
4.2 Objektif 2	83
4.3 Objektif 3	84
4.4 Objektif 4	84
4.5 Analisis Implikatur Dalam Sajak-Sajak Melayu	85
4.5.1 Implikatur Dalam Sajak Sebelum Merdeka (Tahun 50an)	86
4.5.1.1 Jenis-Jenis Implikatur	105
4.5.1.2 Strategi Penggunaan Implikatur	108
4.5.2 Implikatur Dalam Sajak (Tahun 60an)	109
4.5.2.1 Jenis-Jenis Implikatur	132
4.5.2.2 Strategi Penggunaan Implikatur	135
4.5.3 Implikatur Dalam Sajak 70an	137
4.5.3.1 Jenis-Jenis Implikatur	150
4.5.3.2 Strategi Penggunaan Implikatur	152
4.5.4 Implikatur Dalam Sajak 80an	154

4.5.4.1 Jenis-Jenis Implikatur	168
4.5.4.2 Strategi Penggunaan Implikatur	170
4.5.5 Implikatur Dalam Sajak 90an	171
4.5.5.1 Jenis-Jenis Implikatur	182
4.5.5.2 Strategi Penggunaan Implikatur	183
4.5.6 Implikatur Dalam Sajak Tahun 2000	184
4.5.6.1 Jenis-Jenis Implikatur	211
4.5.6.2 Strategi Penggunaan Implikatur	213
4.6 Faktor-Faktor Yang Menyumbang Kepada Kegagalan Mengesan Implikatur	217
4.6.1 Latar belakang Pelajar	217
4.6.2 Penguasaan Bahasa Yang Lemah	218
4.6.3 Bahasa Yang Digunakan Dalam Sajak	219
4.6.4 Tajuk Sajak Yang Tidak Jelas	219
4.6.5 Rangkap Sajak Terlalu Panjang	220
4.6.6 Penceritaan Dalam Sajak Yang Tidak Konsisten	220
4.7 Kesimpulan	221

BAB 5 : PENUTUP DAN CADANGAN

5.0 Penutup: Kesimpulan Kajian	222
5.1 Cadangan	224

BIBLIOGRAFI

LAMPIRAN